

Zarządzenie nr 51

Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych

znak: ZP.7211.6.2017

z dnia...31..... grudnia 2017 r.

w sprawie realizacji projektu rozwojowego Państwowego
Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe pn. „Reintrodukcja dropia
zwyczajnego *Otis tarda* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ”

Na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach¹ w związku z § 6 Statutu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe² - w wykonaniu zadania Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych, wynikającego z jego obowiązku inicjowania, organizowania oraz koordynowania przedsięwzięć na rzecz rozwoju leśnictwa (art. 33 ust. 3 pkt 3)³ jak również inicjowania, popierania i finansowania badań w zakresie leśnictwa a także nadzoru nad wykorzystaniem wyników tych badań (art. 33 ust. 3 pkt 6)⁴ –

Mając przy tym na względzie, że:

- 1) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych jest uprawnionych do organizowania wspólnych przedsięwzięć jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych (art. 33 ust 3 pkt 8)⁵,
- 2) w Lasach Państwowych tworzy się fundusz leśny stanowiący formę gospodarowania środkami na cele wskazane w ustawie (art. 56 ust. 2)⁶, a Dyrektor Generalny Lasów Państwowych dysponuje środkami funduszu leśnego (art. 56 ust. 2,
- 3) środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone na wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych (58 ust. 2 pkt 1) oraz badania naukowe (58 ust. 2 pkt 1)⁷
- 4) obowiązkiem Lasów Państwowych jest wspomaganie administracji publicznej w doprowadzaniu do kształtowania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej należytej różnorodności biologicznej , w tym poprzez przywracanie biocenoze gatunków zwierząt, których zanik w przeszłości w Polsce nie miał charakteru naturalnego -

postanawia się, co następuje:

§ 1 .

Ważąc na okoliczność przyjęcia (zob. zał.) przez ministra właściwego ds. środowiska do akceptującej wiadomości zamiaru przystąpienia przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowych (zwane dalej Lasami Państwowymi lub przywoływane za pomocną akronimu LP) do prac mających na celu przywrócenie występowania w Polsce w stanie wolnym dropia zwyczajnego, ptaka uważanego powszechnie za gatunek na terenie naszego kraju wymarły - na Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych (przywoływanej dalej także za pomocą akronimu DGLP), Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Zielonej Górze, Nadleśnictwo Świebodzin, Leśny Bank Genów w Kostrzycy (LBG), Centrum Informacyjne Lasów Państwowych (CILP) oraz Zakład Informatyki Lasów Państwowych (ZILP) nakłada się niniejszym obowiązek **realizacji** (w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2026 roku) w formie wspólnego przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych LP (przy współdziałaniu z Parkiem Narodowym „Ujście Warty”, a także przy korzystaniu z usług Uniwersytetu Zielonogórskiego, jednego z wielkomiejskich ogrodów zoologicznych oraz wybranej organizacji pozarządowej) **projektu rozwojowego pn. „Reintrodukcja dropia zwyczajnego *Otis tarda* na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”** (zwanego dalej Projektem).

¹ Art.33 ust.1. ustawy z dnia 28 września 1991 r o lasach (tj, Dz. U. 2017 poz. 788) stanowi, że „Lasami Państwowymi kieruje Dyrektor Generalny przy pomocy dyrektorów regionalnych dyrekcji Lasów Państwowych”

² Statut Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe został nadany zarządzeniem nr 50 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 18 maja 1994 r.; w § 6 Statut Lasów Państwowych stanowi, że w wykonaniu zadań określonych przez ustawę (o lasach) oraz przez przepisy wykonawcze do ustawy, a także innych przepisów prawnych, Dyrektor Generalny wydaje zarządzenia i decyzje obowiązujące w Lasach Państwowych

³ Art. 33. ust. 3. pkt 3 ustawy o lasach stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych inicjuje, organizuje oraz koordynuje przedsięwzięcia na rzecz ochrony lasów, dalszej racjonalnej gospodarki leśnej oraz na rzecz rozwoju leśnictwa.

⁴ Art. 33. ust. 3. pkt. 6. ustawy o lasach stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych inicjuje, popiera i finansuje badania w zakresie leśnictwa oraz nadzoruje wykorzystanie wyników tych badań.

⁵ Art. 33. ust. 3. pkt. 8. ustawy o lasach stanowi, że Dyrektor Generalny Lasów Państwowych organizuje wspólne przedsięwzięcia jednostek organizacyjnych Lasów Państwowych.

⁶ Art. 56. ust. 1 ustawy o lasach stanowi, że w Lasach Państwowych tworzy się fundusz leśny stanowiący formę gospodarowania środkami na cele wskazane w ustawie.

⁷ Art. 58. ust. 2 pkt. 2 ustawy o lasach (tj, Dz. U. 2017 poz. 788) stanowi, że środki funduszu leśnego mogą być przeznaczone również na: 2) badania naukowe.

§ 2.

Ustala się, że Projekt powinien objąć następujące podstawowe działania:

- 1) utworzenie zintegrowanego zespołu obiektów budowlanych oraz urządzeń gruntowych tworzących infrastrukturę Ośrodka Hodowli Dropia z siedzibą w Zagórzcu (dalej OHD);
- 2) sprowadzenie z zagranicy żywych osobników dropi, nie wykluczając importu jaj tego gatunku;
- 3) doprowadzenie przez OHD do powstania stada zarodowego dropi i jego utrzymywanie hodowlane;
- 4) wytypowanie obszarów nadających się do przekształcenia w krajobrazy, akceptowane - według najlepszej wiedzy naukowej - przez dropia w pełnym zakresie jego wymagań życiowych w stanie wolnym, nie wyłączając wymagań warunkujących zdolność do reprodukcji rozszerzonej;
- 5) doprowadzanie przez OHD do uzyskiwania nadwyżki liczebnościowej osobników dropi:
  - a) kwalifikujących się do wsiedleń oraz
  - b) na potrzeby odnawiania i doskonalenia ww. stada zarodowego
- 6) przeprowadzenie prac adaptacyjnych w celu ukształtowania krajobrazów, o których mowa w pkt.4;
- 7) systematyczne wsiedlanie osobników dropi w ramach wyżej wymienionych krajobrazów;
- 8) prowadzenie inwentaryzacji, monitoringu oraz diagnostyki populacji dropi w miejscach ich wsiedlenia oraz rozprzestrzeniania się po wsiedleniu, nie wykluczając:
  - a) interwencji weterynaryjnej,
  - b) działań mających na celu przeciwdziałanie kształtowaniu się zbyt wysokiej wartości współczynnika pokrewieństwa stada wolnościowego dropi ;
- 9) permanentne doskonalenie biotopów w miejscach występowania dropia, nie wykluczając:
  - a) ograniczania liczebności naturalnych wrogów tego gatunku,
  - b) interwencji żywieniowej;
- 10) prowadzenie badań genetycznych w odniesieniu do:
  - a) krajowych eksponatów dropi,
  - b) stada zarodowego,
  - c) osobników poddawanych wsiedlaniu,
  - d) populacji dropi żyjących na wolności w następstwie wsiedleń;
- 11) inne działania w zakresie osłony naukowej Projektu;
- 12) założenie i utrzymywanie banku genów na potrzeby Projektu;
- 13) kształtowania świadomości społeczeństwa na temat istoty (zakresu) oraz znaczenia Projektu dla dobrostanu przyrodniczego w Polsce, a także zasad i sposoby zachowania się ludzi na terenach występowania dropia w stanie wolnym;
- 14) promowanie Projektu;
- 15) założenie oraz utrzymywanie księgi rodowodowej dropi objętych Projektem;
- 16) prowadzenie wszelkiej innej dokumentacji związanej z Projektem.

§ 3

Obowiązki menadżera Projektu nakłada się na stanowisko pracy, wchodzące w skład Wydziału Ochrony Przyrody Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych, zajmowane aktualnie przez Mateusza Grzębkowskiego, pełnoetatowego pracownika DGLP.

§ 4.

Ustala się, że realizacja Projektu będzie finansowana z wykorzystaniem:

- 1) środków związanych z funduszem leśnym;
- 2) wpłat obciążających koszty nadleśnictwa, dokonywanych w wykonaniu art. 53 ust.1 ustawy o lasach;
- 3) środków własnych Nadleśnictwa Świebodzin;
- 4) środków własnych Parku Narodowego „Ujście Warty”, Uniwersytetu Zielonogórskiego, jednego z wielkomiejskich ogrodów zoologicznych oraz wybranej organizacji pozarządowej, przy czym każdorazowo roczny plan finansowy Projektu będzie konkretyzowany w ramach prac nad planem finansowo – gospodarczym Lasów Państwowych.

§ 5.

Ustala się następujący generalny zakres obowiązków ciążących na podmiotach przewidzianych do realizacji Projektu:

Podmiot	Struktura organizacyjna podmiotu	Zakres obowiązków
DGLP	Menadżer Projektu pod kierunkiem Naczelnika Wydziału Ochrony Przyrody DGLP	Konkretyzacja Projektu poprzez opracowanie dokumentu „Wniosek o realizację i dofinansowanie projektu rozwojowego: >Reintrodukcja dropia zwyczajnego <i>Otis tarda</i> na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej<” (zwanego dalej Wnioskiem) Uwaga: Wniosek powinien zostać sporządzony zgodnie z postanowieniami Zarządzeniu nr 40 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 1 września 2016 r. w terminie do 30 stycznia 2018 roku; Wniosek podlega zatwierdzeniu przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych w formie decyzji zarządczej
	Menadżer Projektu pod kierunkiem Naczelnika Wydziału Ochrony Przyrody DGLP wraz z komórką organizacyjną DGLP właściwą ds. zamówień publicznych	Doprowadzenie do ustalenia wielkomiejskiego ogrodu zoologicznego do realizacji działań promocyjnych w odniesieniu do Projektu; doprowadzenie do ustalenie organizacji pozarządowych do przeprowadzenia kampanii edukacyjnej mającej na celu ukształtowania świadomości społeczeństwa na temat istoty (zakresu) oraz znaczenia Projektu dla dobrostanu przyrodniczego w Polsce, a także zasad i sposobu zachowania się ludzi na terenach występowania dropia w stanie wolnym Uwaga: Ustalenie wielkomiejskiego ogrodu zoologicznego oraz organizacji pozarządowej powinno nastąpić w sposób transparentny z uwzględnieniem przepisów dotyczących zamówień publicznych
	Menadżer Projektu pod kierunkiem Naczelnika Wydziału Ochrony Przyrody wraz z komórką organizacyjną DGLP właściwą ds. zamówień publicznych	Zaprojektowanie wieloletnich umów z: (1) Parkiem Narodowym „Ujście Warty”, (2) Uniwersytetem Zielonogórskim, (3) wybranym wielkomiejskim ogrodem zoologicznym oraz (4) wybraną organizacją pozarządową. Zaprojektowanie wieloletnich porozumień między DGLP a (1) Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Zielonej Górze, (2) nadleśnictwem Świebodzin, (3) Leśnym Bankiem Genów w Kostrzycy oraz (4) Centrum Informacyjnym Lasów Państwowych Uwaga: Projekty umów oraz porozumień powinny być przedstawiane do podpisu Dyrektorowi Generalnemu Lasów Państwowych. Powinny one konkretyzować (uszczegóławiać) pod względem rzeczowym, harmonogramowym oraz finansowym obowiązki ciążące na poszczególnych jednostkach organizacyjnych LP oraz podmiotach zewnętrznych w realizacji Projektu
	Menadżer Projektu pod kierunkiem Naczelnika Wydziału Ochrony Przyrody wraz z komórką organizacyjną DGLP właściwą ds. planowania	Udział w corocznym opracowywaniu planu finansowo – gospodarczego DGLP, w części dotyczącej Projektu
	Menadżer Projektu pod kierunkiem Naczelnika Wydziału Ochrony Przyrody	Prowadzenie (w poszczególnych latach realizacji Projektu), mającej na celu ciągłą ocenę przebiegu jego realizacji z punktu widzenia legalności, celowości, rzetelności, oraz gospodarności (w tym: /1/ analizowanie wpływów korespondencyjnych dotyczących Projektu, /2/ wykonywanie analiz kontrolingowych, /3/dokonywanie kontroli funkcjonalnych, /4/ dokonywanie kontroli <i>post factum</i> , w szczególności kontroli merytorycznej dowodów księgowych, związanych z Projektem, /5/ udział w odbiorach prac badawczych oraz sprawozdań, związanych z Projektem – łącznie z wyjazdami delegacyjnymi); z wykorzystaniem wyników ww. działalności analitycznej (monitorowej, kontrolingowej oraz kontrolnej) - projektowanie wpływów korespondencyjnych, projektowanie decyzji wewnątrz-instytucjonalnych, w tym decyzji koordynacyjnych; podejmowanie wszelkich działań mających na celu wykonanie oświadczeń woli zawartych we wpływach korespondencyjnych oraz w ww. decyzjach wewnątrz-instytucjonalnych; Sporządzanie raportów cząstkowych i końcowych z realizacji Projektu. Udzielanie konsultacji i porad Nadleśnictwu Świebodzin, LBG, CILP, ZILP oraz ww. podmiotom zewnętrznym. Udział w ewentualnym dochodzeniu mienia, jeżeli ma to związek z realizacją Projektu;
	Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze	Udział (pośredniczenie) w porozumieniu z menadżerem Projektu w oddziaływaniu zarządczym na Nadleśnictwo Świebodzin jako jednostkę obowiązaną do zasadniczej części działań bezpośrednich w realizacji tegoż projektu. Udzielanie Nadleśnictwu Świebodzin wszelkiej pomocy, jaka okaże się niezbędna w wypełnianiu obowiązków tego podmiotu. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, porozumienia

	wieloletniego zawartego z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.
Nadleśnictwo Świebodzin	Wykreowanie OHD w swojej strukturze organizacyjnej. Doprowadzenie do stworzenia infrastruktury technicznej OHD. Sprowadzenie osobników dropi z zagranicy (nie wykluczając importu jaj). Doprowadzenie do powstania stada zarodowego dropi i jego utrzymywanie hodowlane. Doprowadzanie przez OHD do uzyskiwania nadwyżki liczebnościowej osobników dropi kwalifikujących się do wsiedleń oraz wykorzystywanych na potrzeby odnawiania i doskonalenia ww. stada zarodowego. Prowadzenie działań mających na celu zapobieżenie kształtowaniu się zbyt wysokiej wartości współczynnika pokrewieństwa stada wolnościowego dropi na etapie rozmnażania i typowania osobników do wsiedleń oraz udział w procedurze wsiedleń dropi. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, porozumienia wieloletniego zawartego z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.
Leśny Bank Genów w Kostrzycy	Prowadzenie badań genetycznych w odniesieniu do: (1) krajowych eksponatów dropi, (2) stada zarodowego, (3) osobników poddawanych wsiedlaniu, (4) populacji dropi żyjących na wolności w następstwie wsiedleń. Założenie i utrzymywanie banku genów na potrzeby Projektu. Założenie oraz utrzymywanie księgi rodowodowej dropi, objętych Projektem. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, porozumienia wieloletniego zawartego z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych. Uwaga: celem prac prowadzonych przez LBG powinno być m.in.: /1/ ustalenia (na podstawie krajowych eksponatów dropi) profili genetycznych charakteryzujących na terytorium Polski ten gatunek przed jego wymarciem w naszym kraju; /2/ sporządzenie wytycznych postępowania zapobiegającego powstawaniu populacji wolnościowych dropi charakteryzujących się zbyt wysokim współczynnikiem pokrewieństwa (współczynnikiem inbrodu) oraz zbyt dużym odchyleniem od profili, o których mowa w pkt./1/ ; /3/ genetyczna identyfikacja osobników dropi poprzedzająca prokreację w ramach stada zarodowego; /4/ genetyczna identyfikacja osobników dropi typowanych do wsiedlenia w ramach danego krajobrazu; /5/ monitorowanie różnorodności genetycznej populacji wolnościowych dropi (na potrzeby sygnalizowania ewentualnego zjawiska chowu wsobnego); /6/ podaż materiału rozmnożeniowego na wypadek potrzeby podjęcia działań awaryjnych w razie niespodziewanego załamania się należytej realizacji Projektu.
Centrum Informacyjne Lasów Państwowych	Opracowanie we współpracy z n/w wielkomięjskim ogrodem zoologicznym oraz n/w organizacji pozarządowej szczegółowych założeń kampanii promocyjno – edukacyjnej, związanej z Projektem. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, porozumienia wieloletniego zawartego z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.
Zakład Informatyki Lasów Państwowych	Informatyzacja Projektu. Utrzymanie SILP w części dotyczącej Projektu. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, porozumienia wieloletniego zawartego z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.
Park Narodowy „Ujście Warty”	Wytypowanie obszarów nadających się do przekształcenia w krajobrazy, akceptowane - według najlepszej wiedzy naukowej - przez dropia w pełnym zakresie jego wymagań życiowych w stanie wolnym, nie wykluczając wymagań warunkujących zdolność do reprodukcji rozszerzonej. Przeprowadzenie prac adaptacyjnych w celu ukształtowania ww. krajobrazów. Dokonywanie systematycznego wsiedlania osobników dropi. Prowadzenie monitoringu, inwentaryzacji oraz diagnostyki populacji dropi w miejscach ich wsiedlenia oraz rozprzestrzeniania się po wsiedleniu, nie wykluczając: (1) interwencjonizmu weterynaryjnego, (2) działań mających na celu zapobieżenie kształtowaniu się zbyt wysokiej wartości współczynnika pokrewieństwa stada wolnościowego dropi. Permanentne doskonalenie biotopów w miejscach występowania dropia, nie wykluczając: (1) ograniczania liczebności naturalnych wrogów tego gatunku, (2) interwencjonizmu żywieniowego. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, umowy wieloletniej zawartej z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.
Uniwersytet Zielonogórski	Sprawowanie funkcji osłony naukowej Projektu, w tym: [A] opracowanie (w ramach prac rozwojowych) (1) podręcznika na temat behawioru dropia, jego wymagań co do siedlisk, zagrożeń od czynników biotycznych i abiotycznych; (2) wytycznych postępowania w ramach OHD; (3) studium wykonalności Projektu; [B] udzielanie wszelkich konsultacji naukowych w toku realizacji Projektu. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, umowy wieloletniej zawartej z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.

Wielkomięjski ogród zoologiczny	Promocja Projektu, obejmująca m.in. budowę i utrzymanie woliery pokazowej z dropiami na terenie ZOO. Przekazywanie Nadleśnictwu Świebodzin wiedzy w zakresie hodowli dropi i badań weterynaryjnych. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, umowy wieloletniej zawartej z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.
Organizacja pozarządowa	Kształtowanie świadomości społeczeństwa na temat istoty (zakresu) oraz znaczenia Projektu dla dobrostanu przyrodniczego w Polsce, a także zasad i sposobu zachowania się ludzi na terenach występowania dropia w stanie wolnym. Wykonywanie innych działań, wynikających odpowiednio z Wniosku, umowy wieloletniej zawartej z DGLP, planu finansowo – gospodarczego DGLP na dany rok, decyzji zarządczej konkretyzującej i aktualizującej działania do wykonania w danym roku gospodarczym w realizacji Projektu, a także ustaleń operacyjnych.

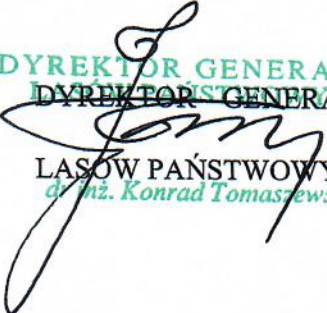
§ 6.

W sprawach nieuregulowanych w niniejszym zarządzeniu zachowują moc postanowienia Zarządzenia nr 40 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 1 września 2016 r.

§ 7.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega opublikowaniu w Biuletynie Informacyjnym Lasów Państwowych.

DYREKTOR GENERALNY
~~DYREKTOR GENERALNY~~

 LASÓW PAŃSTWOWYCH
 dr inż. Konrad Tomaszewski